

Vantaan lausunto Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta / Dnro 58/2011 (KH 24.4.2017 § 17)

VD/395/00.04.03/2015

Suunnitteluprosessien samanaikaisuus ja tarkastelutaso:

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan Östersundomin osa-alueen lausuttavana olevassa kaavaehdotuksessa on päädytty esittämään kahta vaihtoehtoa, pohjoista ja suoraa, viitaten vaihtoehtojen nimillä joukkoliikenteen raideyhteyden ratkaisuihin.

Yleiskaavan ja maakuntakaavan rinnakkain kulkevilta prosesseilta on tavoiteltu sellaista yhdenaikaaisuutta, että suunnitelmien rakenneratkaisut vastaisivat toisiaan ja että Naturaan liittyvät kysymykset saataisiin ratkaisua. Maakuntakaavan osa-alueen jäätyä suhteellisen pieneksi suunnittelumittakaavaltaan on nyt käynyt niin, että tarkastelutaso on lähentynyt liikaa yleiskaavan tarkastelutasoa. Ongelma korostuu, mikäli ratkaisuja ei muuteta ja maakuntakaavan merkintöjä tulkitaan tiukasti.

Verrattaessa maakuntakaavan tarkkoja ratkaisuja kuntien yhteisen yleiskaavan suunnitelmaan, ristiriitoja on eri joukkoliikennelinjauksissa ja raideliikenteeseen tukeutuvien taajamatoimintojen ja virkistysalueiden aluevarauksissa. Suurin ristiriita on ns. suorassa vaihtoehdossa, jota yleiskaavan suunnittelussa kehitetään tällä hetkellä toisenlaisella yhdyskuntarakenneratkaisulla kuin mitä maakuntakaava esittää. Westerkullan kulttuurimaisema-alue linjataan siinä kokonaan rakentamisen ulkopuolelle. Näin ollen ei maakuntakaavassakaan voi esittää rakentamista kyseiselle alueelle. Kuntien yhteisen yleiskaavan Natura-arviointi on päätynyt siihen, että yleiskaavan valmistelussa suoran metrolinjauksen ympärille esitetyllä yhdyskuntarakenteella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia, vaikka se edellyttääkin aktiivisia toimia asian eteen. Yleiskaavan suoran vaihtoehdon ratkaisussa ekologinen yhteys on esitetty Westerkullan rakentamattomaksi jätetyn kulttuurimaisema-alueen kautta ja se on todettu Naturen kannalta toimivaksi.

Joukkoliikenteen vaihtopaikka Porvoonväylän ja Kehä III:n liittymässä ei ole realistinen, vaan vaihtopaikka toteutuu todennäköisesti Porvoonväylän ja Länsimäentien liittymään. Erityisesti suoran metron vaihtoehdossa vaihtopaikka tulisi maakuntakaavassa merkitä Länsimäentien kohdalle. Lisäksi Vantaan poikittainen joukkoliikenneyhteys päättyy Vantaan yleiskaavojen mukaisesti Mellunmäen metroasemalle ja tämä linjaus kehitetään runkoyhteydeksi jo lähivuosina. Yhteys tulee merkitä myös maakuntakaavaan. Vantaan poikittainen joukkoliikenneyhteys ei toteudu Westerkullan kulttuurimaisema-alueen halki.

Jos lausuttavana oleva kaavasunnitelma olisi maakuntakaavatasoisen yleispiirteinen, yksi vaihtoehto olisi riittävä ja se mahdollistaisi toisistaan poikkeavat metrolinjaukset. Maakuntakaavassa tulee ratalinjaus esittää kaavaehdotuksia symbolisempana ja suurempana välillä Mellunmäki - Östersundom, jolloin tarkemmalle suunnittelulle jää mahdollisuus löytää paras ratkaisu linjaukselle.

Maakuntakaavan tulee mahdollistaa korkeamman matkatapaosisuuden ja Vantaan poikittaisliikenteen kannalta tärkeä pikaraitiotie. Luontoarvojen turvaaminen tulee vahvasti huomioida kaavan valmistelussa.